

gøre, naar man endnu ikke har formaaet at afskaffe Krigen indenfor vort eget Samfunds Rammer og ikke har gjort noget alvorligt derfor. Det maatte da lettere kunne lade sig gøre.

Jeg mener altsaa, at alle gode Midler maa overvejes, for alle er i Virkeligheden i høj Grad interesserede i dette Spørgsmaals Løsning. Jeg er jo selv Landbruger, og ihvorvel jeg ikke vil sige, at jeg udelukkende ser paa Spørgsmaalet ud fra en Landbrugers Synspunkt, ingenlunde, saa er man jo dog tilbøjelig til at se paa ethvert Spørgsmaal fra det Staaende, hvorpaa man staar. Og jeg vil da hævde, at det kan ikke være Landbrugets Udøvere ligegyldigt, hvorledes Forholdet stiller sig for Industrien, thi en meget stor Part af Industrierbejderne er ret besat Landbrugets indirekte Medhjælpere.

Man har somme Tider saa travlt med at paapege, at Landbrugets Udøvere kun udgør nogle og tredive Procent af Landets Befolkning. For saa vidt man blot tager dem, der i allersnævreste Forstand er knyttet til Landbruget, saa er det i og for sig rigtigt nok; men der er skudt mangfoldige Erhvervsgræne ud fra Landbruget, som har udviklet sig til særegne Industrier, men som dog har Tilknytning til Landbruget eller grunder sig derpaa. Det er ogsaa Forklaringen paa, at vor Landbrugsproduktion kan hjemføre de umaadelig store Summer, godt og vel 85 pCt. af de Beløb, vi faar hjem fra Udlandet for udførte Produkter. Det kunde neppe lade sig gøre, hvis der kun var sysselsat $\frac{1}{3}$ af Befolkningen med Landbruget; men der er ogsaa sysselsat mange flere, ad Omveje, paa den Maade, at vi har kunnet skubbe en Del Arbejde fra os og lægge det over paa andre. Vi er derfor alle sammen interesserede i Spørgsmaalet, enten direkte eller indirekte.

Det Forslag, Socialministeren her har fremsat, skulde ganske sikkert virke til bedre Arbejdsforhold herhjemme. Jeg tror, at Ministerens Bevæggrunde er de mest prisværdige, men jeg er alligevel tilbøjelig til at sige, som Formanden for en Foredragsforening en Gang kom for Skade til at sige til Foredragsholderen efter Foredraget: Jeg vil sige hjertelig Tak for det uhyre velmente Foredrag! Selv om ogsaa det foreliggende Lovforslag sikkert er uhyre velment, saa tror jeg nemlig, det er begyndt ved den forkerte Ende; det er meget tvivlsomt, om det er Vejen, man skal frem ad. I saa Henseende er jeg fuldkommen enig med mit Partis Ordfører, det ærede Medlem Hr. Slesbager, i de Tanker, han fremsatte, ogsaa i den Tanke, han fremsatte,

om eventuel Andel i Udbyttet, dog neppe ad Lovgivningsforanstaltningernes Vej.

Jeg vil ikke tale om hele Forslaget, det er overflødig ogsaa af den Grund, at mit Partis Ordfører har talt udførligt derom, men jeg vil gerne sige noget om den Del af Forslaget, der vender ud mod Landbruget; det er dog ganske rimeligt at skænke det nogen Opmærksomhed.

Jeg vil da først sige, at Forslaget gaar i sin store Helhed meget videre, end man kunde vente sig, naar man ser hen til, hvad der i saa Henseende er sket i andre Lande, det gaar videre paa den Maade, at det gaar længere ned og tager flere Slags Bedrifter med; saa snart en Bedrift, ligegyldigt af hvad Art nævnes kan, undtagen de rent kooperative, har 5 Arbejdere, skal der vælges en Tillidsmand, og saa snart der beskæftiges 10 Arbejdere og derover, skal der vælges et Bedriftsraad med Medlemsantal i Forhold til Antallet af de i Virksomheden beskæftigede. Dernæst tager Forslaget Landbruget med, Gartneriet ogsaa, og Haandværket. Det gælder altsaa ikke blot Industrien, og jeg tror dog nok at turde sige, at det er den industrielle Udvikling, det er Industrierbejdernes Kaar og Arbejdsforhold, der har skabt Baggrunden for dette Forslags Fremsettelse. Jeg synes derfor, at Socialministeren er gaaet betydeligt videre, end han behøvede. Der er jo dog en meget stor Forskel paa Industri og Landbrug og Gartneri, og særlig er der stor Forskel paa det mellemstore og mindre Landbrug og saa Industrier, hvor der er samlet flere Hundrede Mand i een stor Bygning og boende i Nærheden af denne.

Jeg finder altsaa, at Lovforslaget gaar længere ned og gaar videre ud end paa krævet, og man skal aldrig lovgive uden Grund. Det tror jeg nok er en Regel, der burde skrives over Dørene her: Man skal aldrig lovgive uden Grund. Det er udmærket at faa Love, som der er Brug for og Trang til, men naar de ikke er paa krævede, naar de ikke er nødvendige, gør man snarere Skade ved at give dem. Folk vil nu en Gang helst passe sig selv, heldigvis, og kan ogsaa bedst gøre det. Kun, hvor det er nødvendigt og paa krævet, bør der lovgives. Jeg kan ogsaa sige, at det forekommer mig, at Gennemførelsen af Lovforslaget ofte vil medføre Arbejder og Foretagender, der bliver omstændelige og dyre. I § 2 bestemmes det saaledes, at Navnene paa dem, der er valgt henholdsvis som Tillidsmænd eller som Medlemmer af Bedriftsraadet, skal indsendes til Arbejds- og Fabriktilsynet. Naar man